

Osaan.
Tiedän.
Välitän.

Sairaanhoidajan työn merkitys nyt ja tulevaisuudessa

Nina Hahtela, TtT
Sairaanhoidajaliiton puheenjohtaja

Työn merkitys

- Työn merkitys on kulttuurisidonnainen ilmiö ja länsimaiseen kulttuuriin kuuluu olennaisena osana työn tekeminen ja toimeentulon ansaitseminen.
- Suhtautuminen työhön on myös sukupolvisidonnainen ilmiö. Sukupolvien välillä voidaan ymmärtää olevan tiettyjä ideologisia eroavaisuuksia suhtautumisessa omaan työhön.
- Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin näkökulmasta elämä ja ihminen ovat kokonaisuuksia ja työ on yksi merkittävä osa elämää. Ammatillinen hyvinvointi on osa yksilön kokonaishyvinvointia: tällöin työ nähdään tärkeänä osana elämää ja hyvää elämäntarinaa.

Sairaanhoidajan työn merkitys

- Koska sairaanhoitajat ovat terveydenhuollon suurin ammattiryhmä, heidän työpanoksellaan ja osaamisellaan on merkittävä vaikutus **hoitoon pääsyyn, toiminnan sujuvuuteen, terveystuloksiin ja kustannuksiin.**
- Suurena ammattiryhmänä sairaanhoitajien työpanoksella ja osaamistasolla on merkittävä vaikutus **kansanterveysongelmien ehkäisyyn, palveluiden saatavuuteen, hoidon laatuun ja palvelujärjestelmän kustannuksiin.** Sairaanhoitajat ovat avainasemassa myös **palveluohjauksen toteuttamisessa ja asiakaslähtöisen palvelukokonaisuuden yhteensovittamisessa palveluiden rajapinnoissa.**

A woman with blonde hair, wearing teal scrubs, is looking towards a patient whose back is to the camera. The woman has a white cross-shaped logo on her scrubs. The patient is wearing a light blue shirt. The background is a plain, light-colored wall. A white curved shape is overlaid on the left side of the image, containing text.

Sairaanhoitajan moninainen työnkuva

<https://youtu.be/URIKV0ewrhM>

Ammattipätevyysdirektiivi 2013/55/EU

Astui voimaan 18.1.2014 ja jäsenmailla on ollut kaksi vuotta aikaa implementoida se omaan lainsäädäntöön.

Pohjakoulutusvaatimus: 12 vuotta yleissivistäviä opintoja

- opintojen laajuus: 4 600 tuntia ja kesto 3 vuotta, ECTS käyttöön joka maassa
- opintojen sisältö: kolmasosa teoriaa ja puolet kliinistä harjoittelua
- liite 5: koulutuksen keskeinen sisältö
- direktiivi koskee 28 EU-maata ja 3 EEA-maata: Islanti, Lichtenstein ja Norja

Sairaanhoitajan työn ydinkompetenssit (Art 31) 1/2

Riippumatta koulutusyksiköstä yleissairaanhoidosta vastaavalla sairaanhoitajalla tulee olla

- a) pätevyys määrittää itsenäisesti tarpeelliset hoitotoimenpiteet ajantasaista teoreettista ja kliinistä tietoa käyttäen sekä suunnitella, organisoida ja toteuttaa hoitotoimenpiteitä potilashoidon yhteydessä,
- b) pätevyys työskennellä tehokkaasti yhdessä muiden terveysalan toimijoiden kanssa, mukaan lukien osallistuminen hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen,
- c) pätevyys rohkaista henkilöitä, perheitä ja ryhmiä terveellisiin elintapoihin ja itsensä hoitamiseen,

Sairaanhoitajan työn ydinkompetenssit (Art 31) 2/2

- d) pätevyys aloittaa itsenäisesti välittömät pelastustoimet sekä toteuttaa toimenpiteitä kriisi- ja katastrofitilanteissa,
- e) pätevyys antaa itsenäisesti neuvoja, tietoja ja tukea hoitoa tarvitseville henkilöille ja heidän läheisilleen,
- f) pätevyys varmistaa itsenäisesti sairaanhoidon laatu ja arviointi,
- g) pätevyys toteuttaa kattavaa ammatillista viestintää ja tehdä yhteistyötä muissa terveysalan ammateissa toimivien kanssa ja
- h) pätevyys analysoida hoidon laatua parantaakseen omaa työsuoritustaan yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana.

Sairaanhoidajan ammatillisen osaamisen yhdeksän osaamisaluetta

1. Asiakaslähtöisyys
2. Hoitotyön eettisyys ja ammatillisuus
3. Johtaminen ja yrittäjäyys
4. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö
5. Kliininen hoitotyö
6. Näyttöön perustuva toiminta ja päätöksenteko
7. Ohjaus- ja opetusosaaminen
8. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen
9. Sosiaali- ja terveyspalveluiden laatu ja turvallisuus

Sairaanhoidajan asiantuntijuuden perusta

Sairaanhoidajan työn perusta on hoitotieteellinen tieto ja sen peruskäsitteet: ihminen, terveys, ympäristö ja hoitotyön toimintaa koskeva tieto ja niiden väliset suhteet. Hoitotiede tuottaa tietoa siitä mitä ja millaista tutkittua tietoa tarvitaan ihmisten, perheen ja koko väestön hyvän olon ja terveyden lisäämiseksi. Sairaanhoidajan tietoperusta sisältää myös tiedon hoitotyön toiminnoista ja hoitomenetelmistä sekä niiden vaikutuksista potilaan hyvinvointiin ja selviytymiseen.

Sairaanhoidajan ammatin osaamisvaatimukset

- Sairaanhoidajalta edellytetään moniulotteista osaamista. Sairaanhoidaja toteuttaa ja kehittää hoitotyötä, joka on samanaikaisesti terveyttä edistävää ja ylläpitävää, sairauksia ehkäisevää ja parantavaa sekä kuntouttavaa.
- Sairaanhoidaja toimii itsenäisesti hoitaessaan potilaita ja toteuttaessaan potilaan lääketieteellistä hoitoa lääkärin ohjeiden mukaisesti.
- Hoitotyön osaaminen edellyttää sairaanhoidajalta hoitotieteen, lääketieteen ja farmakologian, muiden terveystieteiden sekä yhteiskunta- ja käyttäytymistieteiden tuottaman tutkimustiedon hallintaa niin, että hän pystyy soveltamaan kyseistä tietoa käytännön tilanteisiin. Lisäksi sairaanhoidajana toimiessa tarvitaan vahvaa eettistä ja ammatillista päätöksentekotaitoa.

Asiantuntijuustoimintamalli näyttöön perustuvan toiminnan tukirakenteena

Asiantuntijuuden tyypit	Kliinisessä hoitotyössä toimivat hoitajat	Kliinisesti erikoistuneet hoitajat	Kliinisen hoitotyön asiantuntijat	Kliinisen hoitotieteen asiantuntijat
Osaamisen tavoite	<ul style="list-style-type: none"> Vahva kliinisen hoitotyön ja tiedon soveltamisen osaaminen Työ- ja toimintayksikön tuntemus 	<ul style="list-style-type: none"> Vahva erityisosaaminen Tiedon soveltamisen ja Kehittämisa osaaminen Työ- ja toimintayksikön tuntemus 	<ul style="list-style-type: none"> Oman kliinisen alueen vahva osaaminen Vahva kehittämisosaaminen Tutkimusosaamista Järjestelmän tuntemus 	<ul style="list-style-type: none"> Vahva kliinisen alueen tutkimus- ja kehittämisosaaminen Johtamisosaaminen Järjestelmän tuntemus
Osaamisen painotus	<ul style="list-style-type: none"> Kliinisen hoitotyön osaaminen Asiakaskohtainen tiedon käyttö ja soveltaminen Tutkimuksen ja kehittämisen osaaminen sekä näiden johtamisen osaaminen Tiedon tuottaminen ja levittäminen toimintayksikössä ja alueilla 			
Toiminta näyttöön perustuvien (NP) käytäntöjen käyttöön-otossa	<p>NP-tiedon käyttö ja soveltaminen hoidossa.</p> <p>Asiantuntemuksen ajantasalla pitäminen ja syventäminen.</p>	<p>NP-tiedon käyttö ja soveltaminen omalla erikoisalalla.</p> <p>NP-käytäntöjen käyttöönoton ohjaus ja tuki työyksikössä.</p> <p>Asiantuntemuksen ajantasalla pitäminen ja syventäminen.</p> <p>Tiedon välittäminen.</p>	<p>Tieteellisen tiedon soveltaminen.</p> <p>Käytäntöjen yhtenäistäminen toimintayksiköissä ja alueella.</p> <p>NP-käytäntöjen kehittäminen ja käyttöönoton tuki.</p> <p>Tiedon levittäminen ja käytön seuraaminen.</p> <p>Asiantuntemuksen syventämien.</p>	<p>Hoitotyön suositusten laatiminen.</p> <p>Arviontimenetelmien kehittäminen, interventio-, vaikuttavuustutkimus, hyvien/NP käytäntöjen toimeenpanon arviointi.</p> <p>Kehittämisen- ja tutkimushankkeiden johtaminen.</p> <p>Asiantuntijuuden kehittämisen tuki.</p>

STM 2009

Esimerkkejä sairaanhoitajien lisäarvosta tutkimustiedon valossa

- Sairaanhoitajien korkeamman koulutustason on todettu olevan yhteydessä vähäisempään painehaavojen, syvien veritulppien ja keuhkoveritulppien esiintyvyyteen (Blengen ym. 2013).
- Sairaanhoitajien koulutustason on todettu olevan yhteydessä hoitajakson lyhyempään keston akuuttihoidossa ja matalampiin kustannuksiin (Yakusheva ym. 2014).

Tulevaisuus?

18.11.2016

OAMK juhlaseminaari

Arvioita työvoimatarpeesta

- Euroopassa terveydenhoitoalan ammattihenkilöiden puutteen arvioidaan nousevan vuoteen 2020 mennessä miljoonaan työntekijään (Sermeus & Bruyneel 2010).
- Työ ja elinkeinoministeriö ennustaa, että Suomessa sosiaali- ja terveysalalle tarvitaan 20 000 - 59 000 uutta työntekijää vuoteen 2025 mennessä (TEM 2012).
- Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutustarpeen ennakointiraportin mukaan sairaanhoitajien ja muiden terveydenhuollon asiantuntijasairaanhoitajien poistuma vuosina 2008–25 on 41 680 ammattihenkilöä. Avautuvia työpaikkoja samaisina vuosina arvioidaan avautuvan esimerkiksi sairaanhoitajille ja terveydenhuollon asiantuntijoille 66 660. (OKM 2011.)

- Sairaanhoidajista 6,5 prosenttia täyttää 67 vuotta vuoteen 2020 mennessä ja 18 prosenttia vuoteen 2025 mennessä.
- Kuntien eläkevakuutuksen (KEVA) tilastojen mukaan sairaanhoidajista siirtyy eläkkeelle vuosina 2010–2030 puolet (49,7 %), joka tarkoittaa määränä 20 547 henkilöä.
- Osastohoidajilla eläkepoistuma on suurin, eli 79,8 (4 079 henkeä) prosenttia siirtyy eläkkeelle vuoteen 2030 mennessä (Halmeenmäki 2009.)
- 26–37% nuorista sairaanhoidajista harkitsee uran vaihtoa (Flinkman 2014).

OECD:n esittämät huolet

- työvoimatarpeen riittävyys ja hoitoon pääsy erityisesti perusterveydenhuollossa
- potilasturvallisuus ja hoidon laatu
- terveystennojen kasvu ja rahoitus
- skill mix sekä lääkäreiden ja sairaanhoitajien roolien uudelleen arviointi

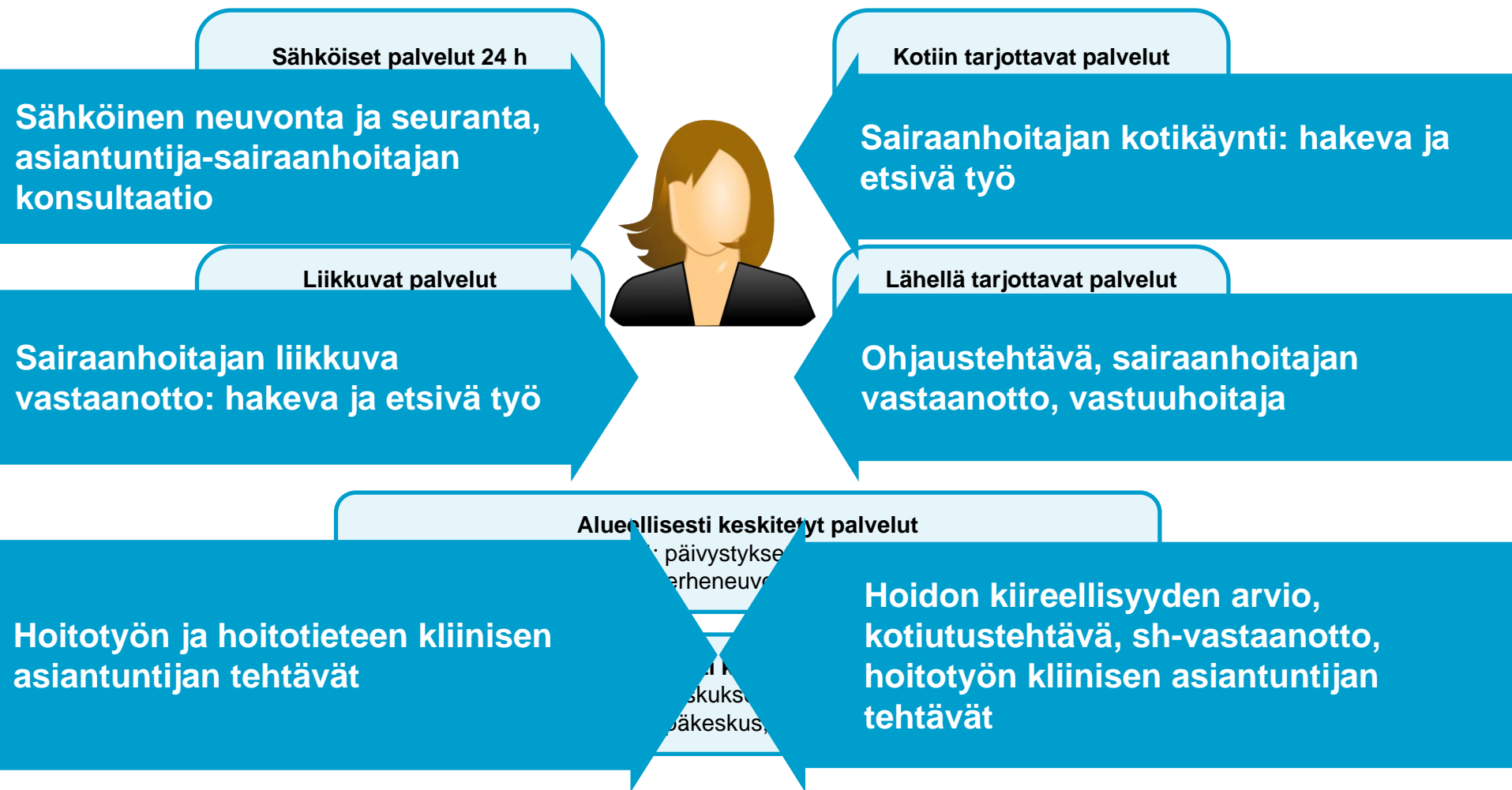
Ajatuksia terveydenhuollon tulevaisuudesta

- Ubiikkiyhteiskunta: kaikkialla läsnä oleva joka paikan tietotekniikka ja kehittyvä terveysteknologia. Uusi syrjäytyneiden ryhmä: digisyrjäytyneet.
- Tulevaisuudessa osa terveydenhuollon tarpeista voidaan hoitaa robottien tuoman avun pohjalta.
- Tietosuhteen muutos: joukkoistaminen ja yhteisöllinen tiedon tuottaminen. Asiantuntijuus haastetaan ja se muuttuu enemmän omahoidon tukemiseksi.
- Terveydenhuollon painopiste ennaltaehkäisyyn: proaktiivinen puuttuminen terveyttä heikentäviin käytäntöihin ja elämäntapoihin. Suurimpana terveysuhkana ylipaino ja siihen liittyvät sairaudet.
- Hoitotyön johtamisen asema on uhattuna - vaikutukset työhyvinvointiin ja hoitotyön vetovoimaisuuteen
- Vanhukset ja krooniset taudit keskiössä tekevät terveydenhuollon toiminnasta hoitajakeskeistä. Hoitajakeskeisyydestä johtuen ammattien välisiä rajoja tarkastellaan uudestaan (APN).
- Palveluita tuotetaan verkostomaisessa toimintamallissa, mutta toisaalta räätälöidään yksilöllisesti. Vaatii terveydenhuollon ammattihenkilöiltä laajojen palvelukokonaisuuksien hallintaa.

Tulevaisuuden palvelut kansalaisen näkökulmasta

Tukiverkkoina lakisääteinen järjestämisvastuu, järjestelmällinen toteutumisen ja laadun seuranta ja valvonta.

18.11.2016

OAMK juhlaseminaari

Robottiikan hyödyntäminen terveydenhuollossa

18.11.2016

OAMK juhlaseminaari

Leikkausrobotit

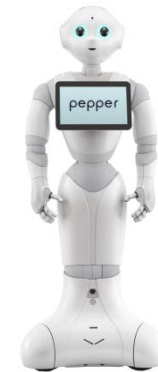
Minimal invasive surgery, MIS

- tarkkuus
- näppäryys
- robotin käsi ei tärise
- lyhyempi sairaalassaoloaika
- vähemmän kipuja
- pienempi infektioriski
- vähemmän verenhukkaa
- vähemmän arpia
- etäohjaus
- ei sovi kaikille

Palvelurobotit

- juttelevat
- vetävät jumppatuokioita
- aktivoivat puhumaan ja hoivaamaan
- annostelevat lääkkeitä
- poimivat ja kuljettavat tavaroita
- tekevät pieniä kotitöitä
- tunnistavat tunteita
- oppivat käyttäjästä ja toisilta roboteilta

Bioniset raajat ja kyborgit

- auttavat mm. halvaantuneita kävelemään
- korvaavat esim. amputoidun raajan tai silmän

Kuntoutusrobotit

- puettava teknologia
- laitteet, joilla esim. vanhuksia autetaan liikkumaan

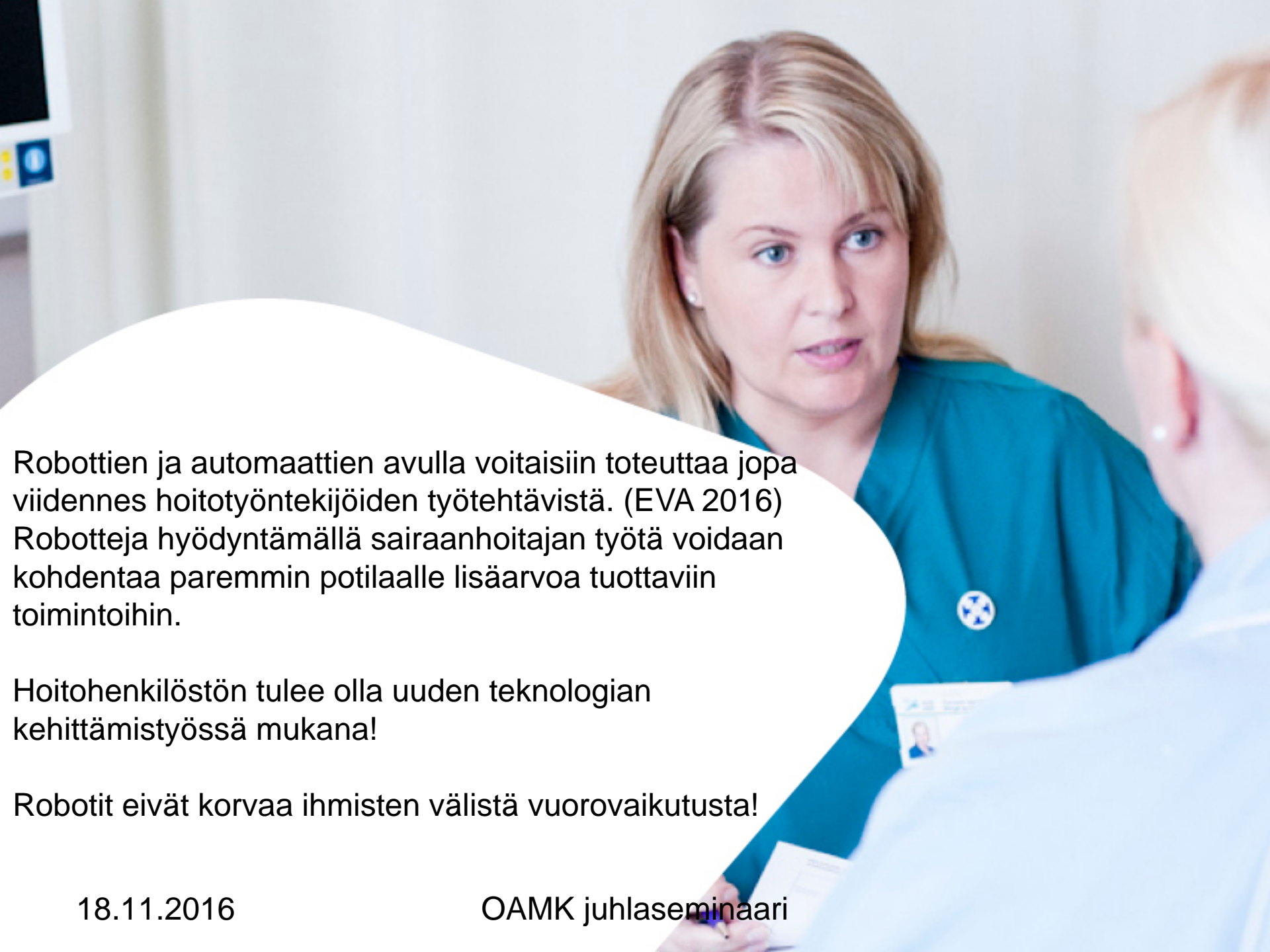

Logistiikkarobotit

Varastoautomaatit

- siirtävät ja kuljettavat esim. sänkyjä ja muita tavaroita

A woman with blonde hair, wearing teal scrubs, is looking towards a man in a white lab coat. They appear to be in a clinical setting. The woman has a white cross-shaped logo on her scrubs. The man is holding a clipboard and looking at the woman.

Robottien ja automaattien avulla voitaisiin toteuttaa jopa viidennes hoitotyöntekijöiden työtehtävistä. (EVA 2016)
Robotteja hyödyntämällä sairaanhoitajan työtä voidaan kohdentaa paremmin potilaalle lisäarvoa tuottaviin toimintoihin.

Hoitohenkilöstön tulee olla uuden teknologian kehittämistyössä mukana!

Robotit eivät korvaa ihmisten välistä vuorovaikutusta!

Kiitos!

 www.sairaanhoidajaliitto.fi

 www.facebook.com/sairaanhoidajaliitto

 www.twitter.com/sairaanhoidajat